

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอพนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

ฉันทลิน พิรวิชัยนนท์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอพนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอพนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 110 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการดำรงชีวิต ด้านสัมพันธภาพและด้านความก้าวหน้า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .955 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความพึงพอใจในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน 3) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ การปฏิบัติงาน ครู

บทนำ

สถานศึกษานับว่าเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษาเพราะเป็นหน่วยปฏิบัติ และผลการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับโรงเรียน ภารกิจของโรงเรียนก็คือการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด ท่ามกลางความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ย่อมส่งผลให้พฤติกรรมกรรมการบริหารและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนตามไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ในยุคต่างๆ เป็นผลให้สถานศึกษาและครูผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารองค์การตามไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขยายโอกาสทาง

* นักศึกษาปริญญาโทสาขาบริหารการศึกษา

การศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตตัวอำเภอ เป็นโรงเรียนที่กำหนดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้กับเด็กที่ไม่พร้อมทั้งในด้านการเดินทางไปเรียนในโรงเรียนสามัญประจำอำเภอหรือจังหวัด รวมทั้งความไม่พร้อมในด้านอื่น ๆ ดังนั้นก็ต้องยอมรับว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสจึงค่อนข้างมีปัญหาพอสมควร ทั้งในด้านความพร้อมของสถานศึกษาเองและการให้ความสำคัญกับการศึกษาของผู้ปกครองและนักเรียน ซึ่งส่วนใหญ่ยังมีไม่มากเท่าที่ควร จึงทำให้การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาสต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจ ความอดทนและความทุ่มเทมากขึ้น

ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษา เนื่องจากครูเป็นผู้วางรากฐานการศึกษาให้แก่เยาวชนให้มีคุณภาพดี มีความรู้ รู้จักการดำเนินชีวิตของตนเองให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อันผันแปรอยู่เสมอ อย่างไรก็ตามลักษณะของความเป็นจริงแม้ว่าครูจะเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความขยันหมั่นเพียรสักเพียงใดก็ตามหากผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารไม่เอาใจใส่ดูแลครูให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานแล้ว ย่อมส่งผลต่อการทำงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ (อรนุช พรินทร์, 2546, หน้า 1)

การบริหารองค์การใดๆ เพื่อให้เกิดความสำเร็จบรรลุสำเร็จตามเป้าหมายมาน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติงานในองค์การนั้น การให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างสมานฉันท์จะบังเกิดได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารองค์การเข้าใจถึงความต้องการของมนุษย์ และสามารถเลือกใช้วิธีการจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเกิดความมั่นใจและเกิดความรู้สึกที่จะอุทิศตนเพื่อทำงานได้อย่างถูกต้อง (นิศากร สุขะกาศี, 2548, หน้า 2) ในสถานศึกษาก็เช่นกันหากครูซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในองค์การ ไม่มีความสุขหรือไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่ว่าด้วยสาเหตุใดก็ตาม ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของครูขาดประสิทธิภาพอันจะส่งผลต่อผู้เรียนและเกิดผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาแน่นอน การที่จะให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ ผู้บริหารทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องทำให้ครูเกิดกำลังใจ เพื่อให้การปฏิบัติงานของครูเหล่านี้มีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอพนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจ E.R.G. ของ Alderfer จากการวิจัยเชิงประจักษ์ของ Alderfer เห็นว่าความต้องการของมนุษย์แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1. ความต้องการในการดำรงชีวิต 2. ความต้องการความสัมพันธ์และ 3. ความต้องการการเจริญเติบโตก้าวหน้า ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงและสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมุติฐานการวิจัย

ครูที่มีเพศต่างกันและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 152 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970, p.607) ได้กลุ่มตัวอย่าง 110 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอนมทวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจ E.R.G. ของ อัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer, 1972) โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการดำรงชีวิต ด้านสัมพันธภาพ และ ด้านความก้าวหน้า

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) มีค่าระหว่าง 0.8-1.00 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.955 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอพนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ครอบคลุมเนื้อหา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการดำรงชีวิต ด้านสัมพันธภาพ และด้านความก้าวหน้า จำนวน 30 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนความพึงพอใจจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด คือ 5 4 3 2 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอพนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอพนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยใช้ t – test กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอพนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of variance) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอพนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 110 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ที่มีเพศต่างกัน พบว่า มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน พบว่า มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาชีพครูเป็นอาชีพที่หลายๆคนให้ความสนใจ เป็นอาชีพที่มีเกียรติ และน่าภาคภูมิใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน โอกาสก้าวหน้าในอาชีพมีสูง การได้รับผลตอบแทนหรือสวัสดิการต่างๆ มีความเหมาะสมตรงตามความต้องการของครู ไม่ว่าจะเป็นเงินเดือน ค่ารักษาพยาบาล ค่าการศึกษาบุตร ฯลฯ รวมไปถึงอุปกรณ์และสถานที่ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้การบริหารงานในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอนมทวน มีการจัดโครงสร้างการทำงานเป็นฝ่ายต่างๆ อย่างชัดเจน ผู้บริหารมีการมอบหมายงานที่มีความเหมาะสมตรงตามความถนัด เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน สนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการพิจารณาความดีความชอบอย่างยุติธรรมและโปร่งใส เพื่อนร่วมงานมีความใกล้ชิดกัน จริงใจต่อกัน สามัคคีและร่วมมือร่วมใจกันทำงานอย่างเต็มกำลัง ยอมรับในความสามารถของกันและกัน จึงทำให้ครูมีความสุขในการปฏิบัติงานและส่งผลให้มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับกัมปนาท มีสวนนิล (2545, หน้า 11) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นสภาวะการรับรู้ภายในเป็นความคาดหวังของบุคคลในองค์การอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ ภายในองค์การ ถ้าปัจจัยเหล่านั้นสามารถตอบสนองความต้องการ ความคาดหวังของตนเองได้อย่างเหมาะสมก็มีผลทำให้เกิดความพึงพอใจ ผลการวิจัยครั้งนี้

สอดคล้องกับงานวิจัยของจริยาภรณ์ สังข์จรูญ (2557) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของโรงเรียนกลางพระนางสร้างและโรงเรียนบ้านบางเทาเป็น ในอำเภอถลางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจด้านสัมพันธภาพมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการดำรงชีวิต และอันดับสุดท้ายคือ ด้านความก้าวหน้า โดยมีประเด็นอภิปรายในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการดำรงชีวิต โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนขยายโอกาสในเขตอำเภอพนมทวนได้มีการรวมกลุ่มหรือรวมตัวกันในการบริหารงานด้านต่างๆ รวมไปถึงการจัดตั้งสวัสดิการกลุ่ม เพื่อให้ครูได้รับสิทธิประโยชน์ที่เพียงพอและเหมาะสม ผู้บริหารมีความใกล้ชิดและเป็นกันเองกับลูกน้อง ทำให้เข้าใจในสภาพความเป็นอยู่และความรู้สึกเป็นอย่างดี เมื่อมีปัญหาสามารถให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาได้เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีเหตุจำเป็นสามารถลางานหรือหยุดงานได้ตามสิทธิอย่างเต็มที่ โดยไม่มีปัญหากับผู้บริหารหรือเพื่อนร่วมงานแต่อย่างใด นอกจากนี้ ผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับครู โดยการชมเชยหรือให้รางวัลแก่ผู้ที่ปฏิบัติงานได้สำเร็จหรือมีผลงานดีเด่นในที่ประชุมอยู่เสมอ มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดี ความชอบที่แน่นอน ชัดเจนและเป็นธรรม จึงทำให้ครูรู้สึกสบายใจและมีความสุขในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ คูเปอร์ (Cooper, 1988; อ้างถึงใน กิตติมา ปริดิธิล, 2529, หน้า 323-324) ที่กล่าวว่า ความต้องการในการทำงานเป็นสิ่งสูงใจให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจการทำงาน สิ่งสูงใจนั้นจะเกิดจากภายในหรือภายนอกตัวบุคคลก็ได้ ดังนั้นในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานย่อมต้องการสิ่งสูงใจต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของตน ความต้องการเหล่านั้น ได้แก่ 1) การได้ทำงานที่เขาสนใจ 2) การมีอุปกรณ์ดีๆ สำหรับการทำงาน 3) การมีค่าจ้างเงินเดือนที่ยุติธรรม 4) การมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 5) สภาพการทำงานที่ดี รวมทั้งชั่วโมงการทำงานและสถานที่ที่เหมาะสม 6) ความสะดวกในการไปกลับ รวมทั้งสวัสดิการอื่นๆ 7) การทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชา ที่เข้าใจในการควบคุม และการปกครอง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรธนา พระพล (2558) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านความต้องการด้านการดำรงชีวิต อยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 2 ด้านสัมพันธภาพ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอพนมทวนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนครูไม่มากนัก

ทำให้ผู้ร่วมงานมีความใกล้ชิดกัน ประกอบกับโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้ผู้ร่วมงานมีความคุ้นเคยและสนิทสนมกันมากขึ้น มีความสามัคคีกัน ขอมรับในความคิดเห็นและความรู้ความสามารถของกันและกัน ร่วมกันปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับ ภิญญู สาธร (2536, หน้า 68) ที่กล่าวว่า บุคลากรจะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและปฏิบัติงานให้โรงเรียนได้นานๆนั้น ต้องอาศัยสิ่งจูงใจที่เป็นสภาพการทำงานซึ่งไม่เกี่ยวกับวัตถุ เช่น สภาพแวดล้อมของครูในโรงเรียนมีความเป็นกันเอง มีความเป็นมิตรที่ดีต่อกัน ให้ความนับถือซึ่งกันและกัน ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญพร เหลืองอ่อน (2551) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูผู้สอน สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในด้านการยอมรับนับถือ ด้านการปกครองบังคับบัญชาและด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 3 ด้านความก้าวหน้า โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันวิชาชีพครูถูกยกย่องระดับมาตรฐานทางวิชาชีพให้สูงขึ้น ผู้ที่จะประกอบอาชีพครูได้ต้องมีใบประกอบวิชาชีพครู ทำให้วิชาชีพครูมีคุณค่า น่าเชื่อถือ และมีเกียรติในสังคม การกำหนดวิทยฐานะและค่าตอบแทนที่น่าพอใจ ทำให้ครูรู้สึกมีขวัญและกำลังใจในการทำงานมากขึ้น ประกอบกับผู้บริหารหรือหน่วยงานต้นสังกัดก็ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ครูได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อเพิ่มวุฒิและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานมากขึ้น มีเกณฑ์ในการประเมินผลงานที่ชัดเจนและเป็นธรรม เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ทำให้ครูมั่นใจได้ว่าสามารถเจริญก้าวหน้าในอาชีพได้ ส่งผลให้ครูมีพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านความก้าวหน้าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎี 2 ปัจจัย ของเฮอริเบอร์ก ที่อธิบายว่า ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน หมายถึง โอกาสในการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ได้รับแต่งตั้งมอบหมายให้มีความรับผิดชอบที่สูงขึ้น รวมถึงการได้รับการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในงานและการเพิ่มพูนความรู้ซึ่งเป็นปัจจัยจูงใจจะก่อให้เกิดความพึงพอใจ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญมี เวียงนันท (2556) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในด้านความก้าวหน้าในงาน อยู่ในระดับมาก

2. ผลจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ

พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอพนมทวนให้ความสำคัญกับความรู้ความสามารถของบุคลากรทั้งเพศชายและเพศหญิงอย่างเท่าเทียมกัน ให้ความสำคัญเสมอภาคโดยไม่จำกัดเพศ ก่อนการมอบหมายงานในแต่ละครั้ง ผู้บริหารจะมอบหมายตามความถนัด ความสามารถ ประสบการณ์และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล วางคนให้เหมาะสมกับงาน เพื่อให้ผลงานที่ออกมาเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุดต่อโรงเรียนและนักเรียน จึงทำให้ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระหว่างเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร สุทธิประภา (2558) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา บังคลัน (2559) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนบางบ่อ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอพนมทวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบัน ถึงแม้ครูจะมีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ก็ปฏิบัติงานในด้านการเรียนการสอนและได้รับมอบหมายงานพิเศษอื่นๆอย่างเท่าเทียมกัน ทุกคนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในงานที่ปฏิบัติ อีกทั้งผู้บริหารยอมรับในความรู้ความสามารถและเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน สนับสนุนให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน โดยให้ครูที่มีประสบการณ์มากกว่าได้ถ่ายทอดความรู้หรือให้คำแนะนำแก่รุ่นน้อง และครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่าซึ่งมักเป็นเป็นคนรุ่นใหม่ก็ช่วยเหลือในส่วนที่ครูรุ่นพี่ไม่ถนัด เช่น ทางด้านเทคโนโลยีต่างๆ จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จริยาภรณ์ สังข์จรูญ (2557) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของโรงเรียนกลางพระนางสร้างและโรงเรียนบ้านบางเทาเป็น ในอำเภอกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา บังคลัน

(2559) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนบางบ่อ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า ครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัยด้านการดำรงชีวิต ผู้บริหารควรเพิ่มความรอบคอบในส่วนของการพิจารณาบุคคลให้เหมาะสมกับงาน เหมาะสมกับความรู้ความสามารถให้มากขึ้น สร้างการมีส่วนร่วมโดยอาจให้ครูทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในงานที่รับผิดชอบอย่างเสรี พร้อมรับฟังปัญหาและให้คำแนะนำอย่างเป็นธรรม หากครูท่านใดมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอก็สนับสนุนหรือเอื้อให้มีการพัฒนาให้ตรงกับความต้องการต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยด้านสัมพันธภาพ ผู้บริหารควรเพิ่มเติมในส่วนของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อเป็นการเปิดโอกาสและกระตุ้นให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ความรู้ความสามารถ ของตนเองเต็มที่เพื่อให้ครูรู้สึกว่าเขามีความสามารถและความสำคัญเท่าเทียมกันกับคนอื่น รวมไปถึงควรเพิ่มเติมในส่วนของการปูนบำเหน็จความชอบด้วยความเสมอภาค คือให้รางวัล ชมเชยและการให้กำลังใจทั้งกับผู้ร่วมงานที่ทำงานได้สำเร็จและไม่สำเร็จอย่างเหมาะสมในรูปแบบที่หลากหลายและสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความเสมอภาคและเป็นขวัญกำลังใจในการทำงานของครูทุกคนต่อไป

1.3 จากผลการวิจัยด้านความก้าวหน้า ผู้บริหารควรเพิ่มเติมในส่วนของการประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบให้ครูทุกคนทราบอย่างทั่วถึงด้วยช่องทางที่หลากหลาย สร้างพื้นที่หรือเปิดโอกาสให้ครูทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็นในหลักเกณฑ์การพิจารณา รวมไปถึงผลการพิจารณาได้อย่างเสรี สามารถตอบข้อข้องใจของครูทุกคนได้ เพื่อให้ครูทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจที่ตรงกัน มีแนวทางในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบ และเพื่อให้ครูรู้สึกสบายใจ สามารถยอมรับในผลการพิจารณาได้อย่างเต็มใจ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน
ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เพื่อให้
ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจการปฏิบัติงานที่แท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร สุทธิประภา. (2558). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร
สถานศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กัมปนาท มีสวนนิล.(2545). ความพึงพอใจของครูต่อวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร
โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต, สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2529). ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ: ชนະการพิมพ์
- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2549). *ปรัชญาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ประเสริฐการพิมพ์.
- จริยาภรณ์ สังข์จรรุญ (2558) . ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาใน โรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนถลางพระนางสร้างและ โรงเรียนบ้านบาง เทาเป็นใน
อำเภอลาด สำนักรงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต. ค้นเมื่อ 25 เมษายน
2560,จาก <http://www.edu-journal.ru.ac.th/index.php/abstractData/index.ru?>
- เจริญพร เหลืองอ่อน . (2551). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูผู้สอน สำนักงาน
เขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิศากร สุขะกาศรี. (2548). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูใน โรงเรียนอนุบาลชลบุรี.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต , มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญมี เวียงนนท์. (2556). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. สารนิพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประทวน กองคุณ. (2551). ความพึงพอใจของผู้ปกครองและครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน
วัดอินทาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- พรณิภา พระพล.(2558). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่ม
โรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งาน
นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กัญญา สาธร. (2519) *หลักการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.

- รุ่งนภา บัณฑิต. (2559). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนบางบ่อ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรนุช พรินทร์. (2546). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาส่ววิทยา
เขตเพชรบุรี จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.